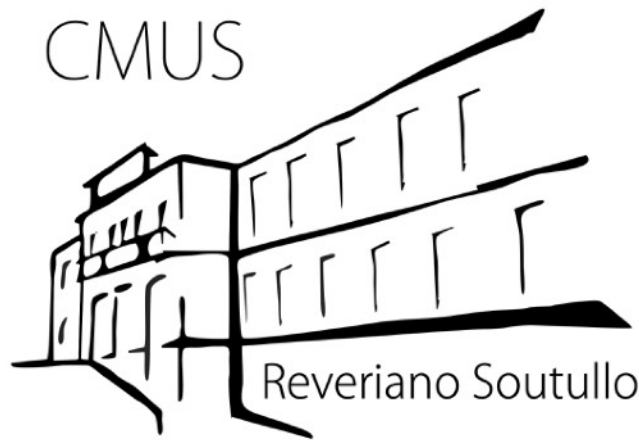

P[^]NTEAREAS

Concello de
PONTEAREAS

CMUS

Reveriano Soutullo

PROGRAMACIÓN DE TUBA

(GRAO ELEMENTAL E GRAO PROFESIONAL)

DEPARTAMENTO DE VENTO

Contenido

1. Introducción	4
2. Obxectivos das ensinanzas	5
2.1.Obxectivos xerais do Grao Elemental	5
2.2.Obxectivos xerais do Grao Profesional	6
3. Obxectivos específicos	7
3.1.Grao Elemental	7
3.2.Grao Profesional	7
4. Metodoloxía	8
5. Atención á diversidade	10
6. Temas transversais	11
6.1.Educación en valores	11
6.2.Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)	11
7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	12
8. Secuenciación do curso.....	12
Curso 1º G.E	12
8.1.Obxectivos	12
8.2.Contidos	12
8.3.Avaliación	13
8.4.Medidas de recuperación	16
8.5.Recursos didácticos.....	17
Curso 2º GE	17
8.1 Obxectivos	17
8.2 Contidos	18
8.3 Avaliación.....	19
8.4 Medidas de recuperación	21
8.5 Recursos didácticos	22
Curso 3º GE	23
8.1 Obxectivos	23
8.2 Contidos	24
8.3 Avaliación.....	24
8.4 Medidas de recuperación	27
8.5 Recursos didácticos	28
Curso 4º GE	29
8.1 Obxectivos	29
8.2 Contidos	29
8.3 Avaliación.....	30
8.4 Medidas de recuperación	33

8.5 Recursos didácticos	34
Curso 1º GP	35
8.1 Obxectivos	35
8.2 Contidos	36
8.3 Avaliación.....	36
8.4 Medidas de recuperación	38
8.5 Recursos didácticos	39
Curso 2º GP	42
8.1 Obxectivos	42
8.2 Contidos	42
8.3 Avaliación.....	43
8.4 Medidas de recuperación	45
8.5 Recursos didácticos	46
Curso 3º GP	47
8.1 Obxectivos	47
8.2 Contidos	48
8.3 Avaliación.....	48
8.4 Medidas de recuperación	51
8.5 Recursos didácticos	52
Curso 4º GP	54
8.1 Obxectivos	54
8.2 Contidos	55
8.3 Avaliación.....	55
8.4 Medidas de recuperación	57
8.5 Recursos didácticos	59
Curso 5º GP	61
8.1 Obxectivos	61
8.2 Contidos	62
8.3 Avaliación.....	63
8.4 Medidas de recuperación	65
8.5 Recursos didácticos	66
Curso 6º GP	68
8.1 Obxectivos	68
8.2 Contidos	68
8.3 Avaliación.....	69
8.4 Medidas de recuperación	71
8.5 Recursos didácticos	72

1. Introducción

A aprendizaxe da música basease nunha serie de coñecementos que imos adquirindo durante toda a nosa formación académica e posteriormente fora dela. Na practica instrumental e concretamente na de trombón, esta aprendizaxe realizase da mesma forma aínda que con algunhas particularidades moi importantes que se deben ter en conta á ora de realizar ou entender a programación da materia.

Os obxectivos marcados son similares en todos os cursos dun mesmo grado, coa excepción de que en cada curso o alumno debe lograr un anos de perfeccionamento con respecto ó curso anterior.

Os contidos iniciais, aínda que van ampliándose cada vez máis, non deben decaír. É dicir, que o alumno debe de traballar dende o primeiro curso cuns contidos que deberá mellorar os poucos o longo da súa carreira como instrumentista ó mesmo tempo que ampliará os seus coñecementos teóricos prácticos con novos contidos. Isto débese a que o coñecemento teórico dos contidos non nos leva directamente a unha practica perfecta con instrumento, sen que o alumno necesite tempo para assimilar e poñer en practica devanditas ideas pasando as da súa mente o dominio corporal da execución, xa que o subconsciente e o control corporal actúan directamente na practica instrumental por medio dos actos reflexos. Os alumnos tardan ás veces meses en assimilar algunhas ideas e pasalas a practica coa naturalidade polo cal faise difícil encasillar nun espazo temporal académico o proceso de aprendizaxe do instrumento.

Os contidos deberán de repetirse durante cursos e ata en ciclos e grados diferentes ensinando ó alumno progresivamente para tocar un instrumento de metal de forma que vaia asimilándoos e perfeccionados lentamente para que o final do proceso convertanse en reflexos naturais adquiridos coa practica constante durante anos.

Por estas razóns a programación por unidades didácticas non deben de estar suxeita a períodos de tempo curtos, se non ó contrario deben de ser unidades didácticas dispostas para abarcar un proceso de aprendizaxe completa. Debemos entón de ver como lóxico o desenvolver simultaneamente varias unidades didácticas para que o alumno vaia progresando de forma equivalente en diferentes aspectos tanto técnicos como interpretativos, pois nos sería coherente que o alumno tivese un dominio elevado de certos contidos sen apenas dominar os que no movemento da execución musical deben ser utilizados simultaneamente pois isto levaríamos a interpretacións técnicaamente desequilibradas e con escaso valor comunicativo.

FUNDAMENTACIÓN LEGAL

A presente Programación didáctica baséase, en primeiro lugar na Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, que incide nas ensinanzas artísticas que teñen como finalidade *proporcionar ao alumna dounha formación artística de calidade*. Por iso, todos os departamentos constituíntes do conservatorio deben mellorar os aspectos que, anteriormente, puideron desatenderse.

Dado que a LOE, concede total liberdade ás comunidades autónomas, a comunidade de Galicia desenvolveu os Decretos 198/2007, e 203/2007 do 27 de setembro, polo que se establece a ordenación do Grao Elemental e Profesional das ensinanzas de réxime especial de música. Este Decreto compléméntase co Decreto 223/2010, do 30 de setembro, que establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais en Galicia e a orde do 4 de agosto de 2011 que desenvolve o citado decreto. Por último, é necesario ter en conta a Circular 15/2011 da Dirección Xeral de Educación pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.

2. Obxectivos das ensinanzas

2.1.Obxectivos xerais do Grao Elemental

O grao elemental das ensinanzas de música ha contribuído a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades:

- Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.
- Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar a música de diferentes épocas e estilos, gozar con ela e enriquecer as propias posibilidades de comunicación e de realización persoal
- Coñecer e valorar a importancia da respiración e do dominio do propio corpo no desenvolvemento da técnica instrumental, da calidade do son e da interpretación.
- Relacionar os coñecementos musicais coas características da escritura e da literatura do instrumento da especificidade, coa finalidade de adquirir as bases que permitan desenvolver a interpretación artística.
- Interpretar en público, coa necesaria seguridade en si mesmo, para vivir a música como medio de comunicación.
- Interpretar música en grupo habituándose a escoitar outras voces ou instrumentos, e adaptarse harmónicamente ao conxunto.
- Ser consciente da importancia do traballo individual e adquirir a capacidade de escoitarse e ser crítico consigo mesmo.
- Valorar o silencio como elemento indispensable para o desenvolvemento da concentración, a audición interna e o pensamento musical.

- Ser consciente da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e o galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

2.2.Obxectivos xerais do Grao Profesional

As ensinanzas profesionais de música deberán contribuir a que o alumnado adquira as capacidades seguintes;

- Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as función e as transformacións nos contextos históricos.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Fomentar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable de conxunto.
- Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fora dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que componen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordó coas esixencias das obras.
- Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, aprofundando no coñecemento dos estilos e as épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.

- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa

3. Obxectivos específicos

3.1.Grao Elemental

O ensino de instrumentos de vento metal no grao elemental terá como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- Adoptar unha postura corporal que permita respirar con naturalidade e que favorezca a correcta colocación do instrumento e a coordinación entre ambas as mans.
- Controlar o aire mediante a respiración diafragmática e os músculos que forman a embocadura, de xeito que posibilite unha correcta emisión, afinación, articulación e flexibilidade do son
- Saber empregar con precisión os reflexos necesarios para corrixir de forma automática a afinación das notas e a calidade do son
- Coñecer as características e as posibilidades sonoras do instrumento e sabelas empregar, dentro das exixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente de afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- Emitir un son estable, en toda a extensión do instrumento, comezando a empregar o vibrato e os matices para lle dar cor e expresión á interpretación musical.
- Coñecer a montaxe e a fabricación das lingüetas e poder rebaixalas para o seu correcto funcionamento (instrumentos de lingüeta dobre).
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.

3.2.Grao Profesional

As ensinanzas de instrumentos de vento metal (trompa, trompeta, trombón e tuba) dos estudos profesionais de música terán como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as seguintes capacidades. Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento.

- Utilizar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos, de dificultade adecuada a este nivel.

- Practicar a música de conxunto, en formacións camerísticas de diversa configuración e desempeñando papeis de solista con orquestra en obras de dificultade media, desenvolvendo así o sentido da interdependencia dos respectivos cometidos.
- Adquirir e aplicar progresivamente ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- Desenvolver a capacidade de lectura á primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da historia da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.:

4. Metodoloxía

A metodoloxía do ensino musical require de un tratamento especial segundo o tema que se aborde en cada momento, o perfil psicolóxico de cada alumno e as súas características específicas.

Metodoloxía orientativa:

- ensino do instrumento é individualizada no seu maior parte, aínda que pode incluír clases colectivas.
- estilo de ensino é recíproco, é dicir que o profesor dá coñecementos ao alumno, pero este tamén investiga e pregunta achega das súas inquietudes, sacando as súas propias conclusións.
- Os medios que podemos utilizar nas clases de trombón poden ser auditivos (discos, grabacions), escritos (partituras, textos), audiovisuais (videos, retroproyectors, fotografías) e materiais (tubos, pelotas, aparellos de respiración, etc...)

Os **PRINCIPIOS METODOLOXICOS** que rixen a elaboración desta programación didáctica dotandoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** o carácter instrumental da especialidade de trombón require da practica, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** cada alumno/a será orientado nas súas clases individuais así como nos ensaios colectivos, ensinándolle a traballar de forma independente e a tomar decisión por si mesmo.

- Creatividade: ó tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir cos alumnos non repitan soamente o que decimos e pedimos.
- Individualización: a nosa ensinanza da materia é individual a maior parte do tempo, algo que nos facilita que en cada clase se teña en conta a dimensión persoal e efectivo social de cada alumno ou alumna.
- Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas: co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións ou pequenos cambios que fosen precisos na temporalización dos contidos.
- Convivencia: cando as actividades requiran duntraballo en equipo fomentarse en todo momento o mellor clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.
- Significación: esta será unha das vías de motivación que empregaremos, terá aplicación reais.
- Interdisciplinaria: buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que curso o noso alumnado para dotalos dunha maior significación.

Os **MÉTODOS DIDÁCTICOS** a decidir para esta programación didáctica tiveronse en conta os seguintes enfoques:

- Modelo Constructivista: tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade e práctica.
- Aprendizaxe significativa: este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situación. Para que isto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:
 - Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha finalidade, así como fomentando o bo clima da clase, a autoconfianza, etc.
 - Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
 - Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica

- Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

5. Atención á diversidade

Faise necesario considerar a atención ao ANEE (alumnado con necesidades educativas específicas), que inclúe extranxeiros, superdotados e os que posúen necesidades educativas especiais, sexa por sufrir unha discapacidade física ou psíquica (sobre todo nas ensinanzas de réxime xeral.

Alumnado estranxeiro

Os dous problemas mais destacados do tratamento do alumnado estranxeiro veñen dados pola comprensión do idioma e polas tradicións propias da súa cultura. En ocasións, o rexeitamento deste tipo de alumnado a certas actividades ven dado polas costumes da súa cultura (ou pola diferenza cos plans de estudo, nalgúns zonas exclusivamente ligadas á práctica instrumental). O principio de integración pasa por coidar as actividades formuladas, intentando aproveitar os seus coñecementos sobre determinados aspectos do currículo (por exemplo os referidos a determinados elementos do ritmo, escalas ou sonoridades concretas, compositores do seu país..). No que se refire á comprensión do idioma, e dado o carácter procedimental deste tipo de ensinanzas, non supón un gran obstáculo. En todos os casos procurárase que o alumnado inmigrante participe cos seus compañeiros e compañeiras nas actividades propostas, de forma que a súa integración véxase favorecida.

Superdotación intelectual

Defínese ao individuo superdotado como aquel que posúe aptitudes excepcionais e polo tanto, capaz de obter un rendemento superior á media. O Real Decreto 943/2003, polo que se regulan as condicións para flexibilizar a duración dos diversos niveis e etapas do sistema educativo para os alumnos superdotados intelectualmente, trata no seu artigo 9 os criterios xerais para flexibilizar a duración dos diversos graos, ciclos e niveles para os alumnos superdotados intelectualmente, nas ensinanzas de réxime especial. Dita flexibilización consistirá na súa incorporación a un curso superior ao que lle corresponda pola súa idade, sempre que a redución destes períodos non supere a metade do tempo establecido con carácter xeral. Non obstante, e ante casos excepcionais, as Administracións educativas poderán adoptar medidas de flexibilización sen tal limitación; naturalmente, esta flexibilización incorporará medidas e programas de atención específica para dito alumno.

Hai que distinguir entre a superdotación intelectual e o talento. Un suxeito ten talento cando demostra aptitudes excepcionais para unha faceta artística ou cognoscitiva. Polo tanto, xunto ás necesidades educativas dos superdotados, debemos engadir as de aqueles individuos do grupo que teñan talento musical, no sentido de aceleración descrito no R.D 943/2003, ou ben elaborando actividades de ampliación (é dicir, de maior dificultade que as previstas para o seu curso), de xeito que poda render segundo as súas propias capacidades.

Alumnado con necesidades educativas especiais

A atención á diversidade chega ao seu máximo exponente ao tratar ao alumnado con necesidades educativas especiais. Este tipo de discentes son persoas que presentan algún tipo de discapacidade, polo que poden precisar unha adaptación dos recursos materiais, ou unha adecuación dos elementos do currículo (reformulación dos obxectivos, coa conseguinte adaptación dos contidos e dos criterios de avaliación).

É evidente que a aptitude do individuo non está en relación coa discapacidade que sufra, xa que como facultade humana, a música provoca na persoa unha resposta gratificante, debida á sensibilidade. Pero ademais, no alumnado discapacitado, a música pode ter outros importantes significados, xa que pode paliar esa discapacidade, axudando no proceso de integración, comunicación, estimulación, ou sobre a maneira de asumir o seu problema.

Dadas as características de estas ensinanzas, non se considera na P.D. a existencia de alumnado con discapacidade intelectual, aínda que si con discapacidade física, pero se sedera ese caso tomárianse as medidas oportunas para solventar ou adaptarse a ese problema, dependendo da discapacidade intelectual.

6. Temas transversais

6.1. Educación en valores

Con esta programación farase fincapié na educación en valores:

- Inculcar e fomentar o rechazo a calquera tipo de discriminación baseada en diferenzas de sexo, raza, clase social e ideoloxía e categoría profesional (Educación para a PAZ e Educación para a Igualdade de Oportunidades de ambos sexos e prevención da violencia de xénero): nas clases colectivas, actividades como cantar, favorecen as relación entre o alumnado.
- Adquisición de hábitos da vida saudable e deportiva (Educación para a Saúde). A respiración , o coñecemento do corpo, as técnicas de relaxación, etc, permiten ao alumnado apreciar a importancia do coidado da saúde.
- Educación ambiental, respecto pola natureza e os seres vivos.
- Coñecemento das crenzas, actitudes e valores da nosa tradición e patrimonio cultural. A música en si mesma é patrimonio cultural de todos os pobos. Nestas clases faremos fincapié na tradición propia como a estranxeira, valorando a riqueza da que dispoñemos para formarnos como persoas.

6.2. Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

No referido ás Tecnoloxías da Información e da Comunicación (TIC) , a utilización dos medios informáticos supón un importante complemento para o traballo na aula, ampliando os recursos e procedementos.

Tamén pódese pedir aos discentes a busca de información, ou ben críticas de prensa, música de filmes, visita a páxinas web de música clásica, etc.

7. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

O departamento didáctico dentro das disponibilidades do centro, organizará diferentes actividades, co fin de complementar a aprendizaxe da materia, e mediante a participación activa de todo o alumnado.

Ditas actividades consistirán en recitais, concursos temáticos, concertos didácticos, saídas a exposicións, concertos e diferentes actividades relacionadas coa música.

8. Secuenciación do curso

Curso 1º G.E

8.1.Obxectivos

Os obxectivos da materia de trombón neste primeiro grado, serían contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Unha correcta respiración, xa que non sentar unha sólida base neste aspecto as repercusións posteriores serán moi prexudiciais.
- Formación da embocadura (beizos e músculos faciais) e colocación da boquilla.
- Vibración dos beizos, que permita ao alumno unha correcta utilización da columna de aire para producir convenientemente o son.
- Colocación do instrumento e posición do corpo que proporcións relaxación.
- Ampliación progresiva da tesitura cara ao agudo e o grave.
- Aprender e practicar escalas maiores e menores en diferentes tonalidades e ritmos, así como realizar ritmos diferentes con valores distintos.
- Coñecer as sílabas básicas que permitan unha correcta colocación e uso da lingua para a emisión do son nas diferentes articulacións.

8.2.Contidos

- Exercicios para sentir a respiración, exercicios para lograr unha correcta inspiración e expiración, desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Exercicios para desenvolver unha correcta embocadura e para o fortalecemento dos músculos faciais.
- Xogos de imitación de vibración dos beizos nos que o profesor mostre ao alumno o resultado desexado.
- Exercicios para mellorar a calidade do son.
- Exercicios de emisións.
- Exercicios para controlar as diferentes articulacións.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Adquisición progresiva de hábitos de estudo que permitan ao alumno lograr os obxectivos propostos.
- Estudo das dinámicas básicas.
- Actuar en Público co fin de entender a música como un proceso comunicativo.

8.3.Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1. Criterios de avaliación

- Mostrar unha correcta respiración mantendo a relaxación e unha posición corporal adecuada para garantir a saúde postural.
- Desenvolver unha correcta embocadura mantendo unha posición e tonicidade muscular adecuada. Este criterio pretende valorar a capacidade do alumnado para manter unha correcta embocadura facendo un uso adecuado dos músculos faciais que interveñen na formación da mesma.

- Mostrar nos estudos e no repertorio a capacidade de aprendizaxe progresiva individual. Este criterio pretende verificar que o alumnado é capaz de aplicar no seu estudo as indicacións do profesorado e, con elas, desenvolver unha autonomía progresiva de traballo que lle permita progresar adecuadamente.
- Valorar o interese, a actitude e o comportamento nas clases. Este criterio pretende comprobar a concentración e a atención do alumnado nas explicacións do profesorado e nas actividades do centro.
- Poñer de manifesto a correcta evolución da calidade do son. Mediante este criterio valorarase en que medida o alumnado mostra o coñecemento do funcionamento do instrumento e utiliza adecuadamente a sensibilidade auditiva na interpretación do repertorio adecuado ao seu nivel.
- Memorizar e interpretar fragmentos musicais sinxelos empregando a medida, afinación, articulación e fraseo adecuado ao seu contido.
- Interpretar obras ou pezas adecuadas ao seu nivel. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para empregar o “tempo”, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación.

8.3.2. Mínimos esixibles

- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes de ese curso específico, e os presentes en todos os cursos como son: colocación e posición correcta do instrumento, relaxación e respiración, o son, a articulación e o rexistro.
- Por outra banda, para superar o curso académico, e necesario interpretar o programa de leccións e repertorio de obras programadas en un 50%

8.3.3. Procedementos e ferramentas de avaliación

- Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo e o comportamento e actitude nas clases, así como a proba de fin de trimestre e/ou a audición.
- Como ferramentas de avaliación empregarase o caderno do profesor, onde está recollida toda a información e a valoración do traballo de aula.

8.3.4. Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).
- Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):
 Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%
 Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%
 Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%
 Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%
- Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.
- Resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro

8.3.5. Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de todas as materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4. Medidas de recuperación

Na especialidade de trombón, as medidas de recuperación consistirán na realización de unha proba instrumental que permitan controlar a evolución do alumno conforme aos obxectivos e contidos da programación.

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento metal elexidos polo xefe/a do departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1. Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- -Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- -Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- -Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- -Dúas obras (unha a elección do alumno/a).
- -O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas 20%.

8.4.2. Probas extraordinarias de recuperación

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- -Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- -Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- -Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- -Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresárase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5.Recursos didácticos

Tuba Tenor

• Aprendizaxe da escala de Do maior.	
• Aprende Tocando El Bombardino y la Tuba	Peter Wastall
• Método para trombón tenor (Páx. 1-27)	B. Slokar/M. Reift
• Método de J.B. Arban (Páx. 17-21)	J. Arbans

Tuba

• Aprendizaxe da escala de Do maior.	
• Aprende Tocando El Bombardino y la Tuba	Peter Wastall
• Método de J.B. Arban (Páx. 17-21)	J. Arbans
• Método para tuba (Páx. 1-15)	Kuhn-Cimera

Curso 2º GE

8.1 Obxectivos

Os obxectivos da materia de trombón no 2º curso do grao elemental, pretenden contribuír a desenvolver nos alumnos as capacidades seguintes:

- Unha correcta respiración, xa que non sentar unha sólida base neste aspecto as repercusións posteriores serán moi prexudiciais.
- Formación da embocadura (beizos e músculos faciais) e colocación da boquilla.

- Vibración dos beizos, que permita ao alumno unha correcta utilización da columna de aire para producir convenientemente o son.
- Colocación do instrumento e posición do corpo que proporcións relaxación.
- Ampliación progresiva da tesitura cara ao agudo e o grave.
- Aprender e practicar escalas maiores e menores en diferentes tonalidades e ritmos, así como realizar ritmos diferentes con valores distintos.
- Coñecer as sílabas básicas que permitan unha correcta colocación e uso da lingua para a emisión do son nas diferentes articulacións.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, tanto na interpretación individual como de conxunto e dunha dificultade acorde con este nivel.

8.2 Contidos

- Exercicios para sentir a respiración, exercicios para lograr unha correcta inspiración e expiración, desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Exercicios para desenvolver unha correcta embocadura e para o fortalecemento dos músculos faciais.
- Xogos de imitación de vibración dos beizos nos que o profesor mostre ao alumno o resultado desexado.
- Exercicios para mellorar a calidade do son.
- Xogos de imitación sobre diferentes notas, ritmos, intervalos e matices, para mellorar a sensibilidade auditiva.
- Exercicios de emisións.
- Exercicios para controlar as diferentes articulacións.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Adquisición progresiva de hábitos de estudo que permitan ao alumno lograr os obxectivos propostos.
- Estudo das dinámicas básicas.

- Selección progresiva da dificultade nos exercicios e obras do repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica.
- Actuar en Público co fin de entender a música como un proceso comunicativo.

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar unha correcta respiración mantendo a relaxación e unha posición corporal adecuada para garantir a saúde postural, así como, unha correcta execución instrumental acorde coas exigencias do nivel. Mediante este criterio pretendese avaliar o dominio da respiración e a postura evitando tensións innecesarias.
- Desenvolver unha correcta embocadura mantendo unha posición e tonicidade muscular adecuada. Este criterio pretende valorar a capacidade do alumnado para manter unha correcta embocadura facendo un uso adecuado dos músculos faciais que interveñen na formación da mesma.
- Mostrar nos estudos e no repertorio a capacidade de aprendizaxe progresiva individual. Este criterio pretende verificar que o alumnado é capaz de aplicar no seu estudo as indicacións do profesorado e, con elas, desenvolver unha autonomía progresiva de traballo que lle permita progresar adecuadamente.
- Valorar o interese, a actitude e o comportamento nas clases. Este criterio pretende comprobar a concentración e a atención do alumnado nas explicacións do profesorado e nas actividades do centro.
- Poñer de manifesto a correcta evolución da calidade do son. Mediante este criterio valorarase en que medida o alumnado mostra o coñecemento do funcionamento do instrumento e utiliza adecuadamente a sensibilidade auditiva na interpretación do repertorio adecuado ao seu nivel.

- Memorizar e interpretar fragmentos musicais sinxelos empregando a medida, afinación, articulación e fraseo adecuado ao seu contido. Este criterio pretende comprobar, a través da memoria, a correcta aplicación dos coñecementos teórico-prácticos da linguaxe musical.

Interpretar obras ou pezas adecuadas ao seu nivel. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para empregar o “tempo”, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación

8.3.2 Mínimos esixibles

- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes de ese curso específico, e os presentes en todos os cursos como son: colocación e posición correcta do instrumento, relaxación e respiración, o son, a articulación e o rexistro.
- Por outra banda, para superar o curso académico, e necesario interpretar o programa de leccións e repertorio de obras programadas en un 50%

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo e o comportamento e actitude nas clases, así como a proba de fin de trimestre e/ou a audición.
- Como ferramentas de avaliación empregarase o caderno do profesor, onde está recollida toda a información e a valoración do traballo de aula.

8.3.4 Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).
- Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):

Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%

Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%

Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%

Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%

- Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario

na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

- Resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encarga-do de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Na especialidade de trombón, as medidas de recuperación consistirán na realización de unha proba instrumental que permitan controlar a evolución do alumno conforme aos obxectivos e contidos da programación.

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.

-Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento metal elexidos polo xefe/a do departamento.

-O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.

-O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).
- O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba Tenor

- Aprendizaxe da escala cromática.
- Aprende Tocando El Bombardino y la Tuba

Peter Wastall

• Método para trombón tenor (Páx. 28-42)	B. Slokar/M. Reift
• Método de J.B. Arban (Páx. 22-34)	J. Arbans

Tuba

• Aprendizaxe da escala cromática. E Dúos de iniciación..	
• Método para tuba (Páx. 16-27)	Kuhn-Cimera
• Aprende Tocando El Bombardino y la Tuba	Peter Wastall
• Método de J.B. Arban (Páx. 22-34)	J. Arban

Curso 3º GE

8.1 Obxectivos

Os obxectivos da materia de trombón no 3º curso dograo elemental, van encamiñados a afianzar nos alumnos as capacidades seguintes:

- Unha correcta respiración, xa que non sentar unha sólida base neste aspecto as repercusións posteriores serán moi prexudiciais.
- Formación da embocadura (beizos e músculos faciais) e colocación da boquilla.
- Vibración dos beizos, que permita ao alumno unha correcta utilización da columna de aire para producir convenientemente o son.
- Colocación do instrumento e posición do corpo que proporcións relaxación.
- Ampliación progresiva da tesitura cara ao agudo e o grave.
- Aprender e practicar escalas maiores e menores en diferentes tonalidades e ritmos, así como realizar ritmos diferentes con valores distintos.
- Coñecer as sílabas básicas que permitan unha correcta colocación e uso da lingua para a emisión do son nas diferentes articulacións.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, tanto na interpretación individual como de conxunto e dunha dificultade acorde con este nivel.

8.2 Contidos

- Exercicios para sentir a respiración, exercicios para lograr unha correcta inspiración e expiración, desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Exercicios para desenvolver unha correcta embocadura e para o fortalecemento dos músculos faciais.
- Xogos de imitación de vibración dos beizos nos que o profesor mostre ao alumno o resultado desexado.
- Exercicios para mellorar a calidade do son.
- Xogos de imitación sobre diferentes notas, ritmos, intervalos e matices, para mellorar a sensibilidade auditiva.
- Exercicios de emisións.
- Exercicios para controlar as diferentes articulacións.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Lectura a primeira vista de fragmentos musicais.
- Adquisición progresiva de hábitos de estudo que permitan ao alumno lograr os obxectivos propostos.
- Estudo das dinámicas básicas.
- Selección progresiva da dificultade nos exercicios e obras do repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica.
- Actuar en Público co fin de entender a música como un proceso comunicativo.

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar unha correcta respiración mantendo a relaxación e unha posición corporal adecuada para garantir a saúde postural, así como, unha correcta execución instrumental acorde coas exixencias do nivel. Mediante este criterio pretendese avaliar o dominio da respiración e a postura evitando tensións innecesarias.
- Desenvolver unha correcta embocadura mantendo unha posición e tonicidade muscular adecuada. Este criterio pretende valorar a capacidade do alumnado para manter unha correcta embocadura facendo un uso adecuado dos músculos faciais que interveñen na formación da mesma.
- Mostrar nos estudos e no repertorio a capacidade de aprendizaxe progresiva individual. Este criterio pretende verificar que o alumnado é capaz de aplicar no seu estudo as indicacións do profesorado e, con elas, desenvolver unha autonomía progresiva de traballo que lle permita progresar adecuadamente.
- Valorar o interese, a actitude e o comportamento nas clases. Este criterio pretende comprobar a concentración e a atención do alumnado nas explicacións do profesorado e nas actividades do centro.
- Poñer de manifesto a correcta evolución da calidade do son. Mediante este criterio valorarase en que medida o alumnado mostra o coñecemento do funcionamento do instrumento e utiliza adecuadamente a sensibilidade auditiva na interpretación do repertorio adecuado ao seu nivel.
- Memorizar e interpretar fragmentos musicais sinxelos empregando a medida, afinación, articulación e fraseo adecuado ao seu contido. Este criterio pretende comprobar, a través da memoria, a correcta aplicación dos coñecementos teórico-prácticos da linguaxe musical.

Interpretar obras ou pezas adecuadas ao seu nivel. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para empregar o “tempo”, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación

8.3.2 Mínimos esixibles

- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes de ese curso específico, e os presentes en todos os cursos como son: colocación e posición correcta do instrumento, relaxación e respiración, o son, a articulación e o rexistro.
- Por outra banda, para superar o curso académico, e necesario interpretar o programa de leccións e repertorio de obras programadas en un 50%

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo e o comportamento e actitude nas clases, así como a proba de fin de trimestre e/ou a audición.
- Como ferramentas de avaliación empregarase o caderno do profesor, onde está recollida toda a información e a valoración do traballo de aula.

8.3.4 Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).
- Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):
Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%
Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%
Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%
Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%
- Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.
- Resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresaráse con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de todas as materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula.

- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Na especialidade de trombón, as medidas de recuperación consistirán na realización de unha proba instrumental que permitan controlar a evolución do alumno conforme aos obxectivos e contidos da programación.

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.

-Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento metal elixidos polo xefe/a do departamento.

-O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.

-O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

-Escala cromática (en relación aos contidos do curso).

-Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

-Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).

-Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

-O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

-Escala cromática (en relación aos contidos do curso).

-Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

-Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).

-Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba Tenor

- Aprendizaxe das escalas maiores de Do , Fa e Sol.
- Método de J.B. Arban (45-48) J. Arban
- Estudos de Escalas Pax. 63-69
- Escalas Cromaticas Pax. 80-81
- Tresillos Cromaticos Pax. 84-85)
- Método Volume I (Pág 32-69) M. Badía

Tuba

- Aprendizaxe das escalas maiores de Do , Fa e Sol.3º Curso
- Método de J.B. Arban (45-48) J. Arban
- Estudos de Escalas Pax. 63-69
- Escalas Cromaticas Pax. 80-81

- Tresillos Cromaticos Pax. 84-85)
- Método para tuba (Páx. 28-43). Kuhn-Cimera
- Método Volume I (Páx 46-69) M. Badía

Curso 4º GE

8.1 Obxectivos

Os obxectivos da materia de trombón como remate de este primeiro grado, buscan afianzar nos alumnos as seguintes capacidades:

- Unha correcta respiración, xa que non sentar unha sólida base neste aspecto as repercusións posteriores serán moi prexudiciais.
- Formación da embocadura (beizos e músculos faciais) e colocación da boquilla.
- Vibración dos beizos, que permita ao alumno unha correcta utilización da columna de aire para producir convenientemente o son.
- Colocación do instrumento e posición do corpo que proporcións relaxación.
- Ampliación progresiva da tesitura cara ao agudo e o grave.
- Aprender e practicar escalas maiores e menores en diferentes tonalidades e ritmos, así como realizar ritmos diferentes con valores distintos.
- Coñecer as sílabas básicas que permitan unha correcta colocación e uso da lingua para a emisión do son nas diferentes articulacións.
- Demostrar unha sensibilidade auditiva que permita o control permanente da afinación e o perfeccionamento continuo da calidade sonora.
- Interpretar un repertorio básico integrado por obras representativas de diferentes estilos, tanto na interpretación individual como de conxunto e dunha dificultade acorde con este nivel.

8.2 Contidos

- Exercicios para sentir a respiración, exercicios para lograr unha correcta inspiración e expiración, desenvolvemento da capacidade pulmonar.
- Exercicios para desenvolver unha correcta embocadura e para o fortalecemento dos músculos faciais.
- Xogos de imitación de vibración dos beizos nos que o profesor mostre ao alumno o resultado desexado.

- Exercicios para mellorar a calidade do son.
- Xogos de imitación sobre diferentes notas, ritmos, intervalos e matices, para mellorar a sensibilidade auditiva.
- Exercicios de emisións.
- Exercicios para controlar as diferentes articulacións.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria.
- Lectura a primeira vista de fragmentos musicais.
- Adquisición progresiva de hábitos de estudo que permitan ao alumno lograr os obxectivos propostos.
- Estudo das dinámicas básicas.
- Selección progresiva da dificultade nos exercicios e obras do repertorio que se consideren útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica.

Actuar en Público co fin de entender a música como un proceso comunicativo

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar unha correcta respiración mantendo a relaxación e unha posición corporal adecuada para garantir a saúde postural, así como, unha correcta execución instrumental acorde coas exigencias do nivel. Mediante este criterio pretendese avaliar o dominio da respiración e a postura evitando tensións innecesarias.
- Desenvolver unha correcta embocadura mantendo unha posición e tonicidade muscular adecuada. Este criterio pretende valorar a capacidade do alumnado para manter unha correcta embocadura facendo un uso adecuado dos músculos faciais que interveñen na formación da mesma.

- Mostrar nos estudos e no repertorio a capacidade de aprendizaxe progresiva individual. Este criterio pretende verificar que o alumnado é capaz de aplicar no seu estudo as indicacións do profesorado e, con elas, desenvolver unha autonomía progresiva de traballo que lle permita progresar adecuadamente.
- Valorar o interese, a actitude e o comportamento nas clases. Este criterio pretende comprobar a concentración e a atención do alumnado nas explicacións do profesorado e nas actividades do centro.
- Poñer de manifesto a correcta evolución da calidade do son. Mediante este criterio valorarase en que medida o alumnado mostra o coñecemento do funcionamento do instrumento e utiliza adecuadamente a sensibilidade auditiva na interpretación do repertorio adecuado ao seu nivel.
- Memorizar e interpretar fragmentos musicais sinxelos empregando a medida, afinación, articulación e fraseo adecuado ao seu contido. Este criterio pretende comprobar, a través da memoria, a correcta aplicación dos coñecementos teórico-prácticos da linguaxe musical.

Interpretar obras ou pezas adecuadas ao seu nivel. Este criterio pretende comprobar a capacidade do alumnado para empregar o “tempo”, a articulación e a dinámica como elementos básicos da interpretación

8.3.2 Mínimos esixibles

- Mostrar suficiente control dos contidos máis importantes de ese curso específico, e os presentes en todos os cursos como son: colocación e posición correcta do instrumento, relaxación e respiración, o son, a articulación e o rexistro.
- Por outra banda, para superar o curso académico, e necesario interpretar o programa de leccións e repertorio de obras programadas en un 50%

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Empregarase como procedemento a observación directa do alumnado valorando o rendemento do traballo e o comportamento e actitude nas clases, así como a proba de fin de trimestre e/ou a audición.
- Como ferramentas de avaliación empregarase o caderno do profesor, onde está recollida toda a información e a valoración do traballo de aula.

8.3.4 Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).
- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).
- Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):
 Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%
 Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%
 Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%
 Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%
- Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (nece sario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

Resultado do proceso de cualificación de cada avaliación expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, de valor informativo nos dous primeiros trimestres, dado que o proceso de avaliación é continuo, e de carácter final no terceiro

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encarga-do de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das mate-rias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordi-narias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Na especialidade de trombón, as medidas de recuperación consistirán na realización de unha proba instrumental que permitan controlar a evolución do alumno conforme aos obxectivos e contidos da programación.

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.

-Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento metal elixidos polo xefe/a do departamento.

-O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.

-O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

-Escala cromática (en relación aos contidos do curso)

-Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

-Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).

-Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

-O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresárase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba Tenor

- Aprendizaxe das escalas maiores de Do , Fa, Sol,Sib ,Mib
- Método de J.B. Arban (45-48) J. Arban
- Estudos de Escalas Pax. 63-71
- Escalas Cromaticas Pax. 80-83
- Tresillos Cromaticos Pax. 84-90
- Estudos Preparatorios del Grupeto Pax. 101-105
- Apollatura Doble y Simple Pax.106-167
- Método Volume I (Páx.46-69)) M. Badía

Iniciación a concertos.

Tuba

- Aprendizaxe das escalas maiores de Do , Fa, Sol,Sib ,Mib
- Método de J.B. Arban (45-48) J. Arban
- Estudos de Escalas Pax. 63-71
- Escalas Cromaticas Pax. 80-83
- Tresillos Cromaticos Pax 84-90
- Estudos Preparatorios del Grupeto Pax. 101-105
- Apollatura Doble y Simple Pax. 106-167

- Método Volume I (Páx 46-69))

M. Badía

Iniciación a concertos.

OBRAS ORIENTATIVAS PARA ACCESO A 1º DE GRAO PROFESIONAL

Tuba

- Largo and Presto B. Marcello arr. D. C. Little
- Sonatina De Invierno Cano, R.
- Morceau Vivant Marcel Marteau
- The Bombastic Bombardon E. Siebert

Bombardino

- Cantinela Handel arr. F. L. Butchtel
- Après un reve Fauré arr. S. Mead
- Romanze in F P. Baratto
- Trombonaria J. Brouquieres
- Walthers´ Price Song Wagner arr. F. L. Butchtel

Curso 1º GP

8.1 Obxectivos

Ademais de perfeccionar os xa prescritos para o grado elemental, no grado medio terase en conta o desenvolvemento das seguintes capacidades:

- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas no trombón.
- Controlar o equilibrio entre o esforzo realizado para tocar e o resultado obtido, conseguindo a máxima relaxación posible.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva de maneira que permita perfeccionar gradualmente a calidade sonora e de afinación.
- Adquirir autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación (digitación, respiracións, articulación, fraseo, etc...)
- Sentar as bases dunha interpretación musical coherente baseada nos coñecementos teóricos.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos.
- Coñecer a literatura básica de repertorio de orquesta.
- Aprender a tocar en grupo, ben sexa en música de cámara, orquesta ó banda e ter conciencia do grupo sonoro e a función a realizar en cada momento.
- Adquirir un criterio persoal de interpretación.

- Familiarizarse coa música contemporánea practicándoa.

8.2 Contidos

- Estudo do rexistro grave e agudo, así como as escalas e arpegios na máxima extensión do instrumento.
- Práctica e estudo da estabilidade do son.
- Estudo da articulación simple e as súas variantes.
- Estudo dos ornamentos.
- Estudo do legato como forma de articulación.
- Desenvolvemento da capacidade e o control pulmonar, mediante exercicios de respiración.
- Exercicios de relajación muscular.
- Estudo da literatura solista do instrumento adecuado ao nivel. Inicio ao grafismo e a interpretación da música contemporánea.
- Estudo do fraseo e os diferentes recursos de efectos e expresión.
- Estudo da igualdade tímbrica e sonora nos diferentes registros.
- Estudo do dobre e o triplo picado.
- Estudo dos instrumentos afines.
- Práctica da lectura a primeira vista.
- Estudo do repertorio de orquesta e banda e os seus diferentes estilos interpretativos.

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso. Utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar. A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar un control básico de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.

- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público.

8.3.2 Mínimos esixibles

Para superar o curso académico, e necesario mostrar o suficiente control dos contidos, e completar o programa de leccións e repertorio de obras, proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de audicións publicas ao longo do curso.

8.3.4 Criterios de cualificación

- Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).
- Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).

- Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).
- Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):
- Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%
- Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%
- Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%
- Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%
- Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de todas as materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula. Isto realizarase mediante unha proba na clase de instrumento, a cal constará dunha demostración de ter acadado os mínimos esixibles do curso ao que se quere avanzar.

8.4 Medidas de recuperación

Ante un alumno/a que supere o número máximo de faltas permitidas polo centro para cada trimestre ou curso, e perda con isto o dereito á avaliación continua, o departamento de vento madeira elabora unha serie de directrices a seguir para a súa avaliación:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.

-Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.

-O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.

-O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).
- O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba Tenor

• Método de J.B. Arban	J. Arban
• Estudos Picado e Ligado	Pax.48-53
• Estudos Escalas	Pax.63-90

- Estudios Grupetos Pax. 101-105
- Estudios Doble Apollatura Pax.100-106
- Estudios de Intervalos Pax.126
- Estudios de Triple Picado Pax.162-167
- 31 estudos brillantes (Pax. 4-12) M. Bleger
- Tecnical estudios(Pax. 5-9) H. Clarke
- Melodius Etudes For Trombone (Est. 1-5) J. Rochut

TEMPORALIZACIÓN

Primeira Avaliación

- Flexibilidade Exercicos E. Mead
- J. Arban Escalas Pax. 63-64
Est. 1 a 9
Cromáticas Pax. 92-93
Est. 10 ata 15
Triple Picado Pax 175-176
Est. 1 á 8
- M. Bleger Est.13-16
- J. Rochut Est 25-28
- Clarke Est. 1 a 4.

Segunda Avaliación

- Flexibilidade Exercicos E. Mead
- J. Arban Escalas Pax. 64-67
Est. 10 a 16
Esc. Cromáticas Pax. 94
Est. 16 ata 20
Triple Picado Pax 177-178
Est. 9 a 13
- M. Bleger Est.17-20
- J. Rochut Est 29-32
- Clarke Est. 5 a 7.

Terceira Avaliación

• Flexibilidade	Exercicios E. Mead
• J. Arban	Escalas Pax. 67-68
Est. 17 a 21
Esc. Cromáticas Pax. 95
Est. 21 ata 23
Triple Picado Pax 179-180
Est. 14 a 20
• M. Bleger	Est. 21-24
• J. Rochut	Est. 33-36.

Tuba

• Aprendizaxe de escalas ata catro alteracións.	
• Estudos Melódicos volumen 1 (estudios 1 ata 10)	Marco'Bordogni.
• 70 Estudos. Volume I. Estudos 1 a 10	V. Blazhevich.
• Método para Tuba (Páx. 53 a 57 e 80 a 83)	J. Arban.

Repertorio**Tuba:**

• Sonatina Classica.	N. Troje-Miller
• Festivo A. Vizzuti	(Style Studies- P. Sheridan)
• His majesty the Tuba	Robert Dowling
• Dance-Heavy Boots C. Cowles	(Style Studies- P. Sheridan)
• Polichinelle A. Waignein	(Style Studies- P. Sheridan)
• Six Studies in English Folk-Song	R. V. Williams

Bombardino

• Barcarolle Hoffmann	arr. S Mead
• Euphonisomo	P. Baratto
• Cantabile Paganini	arr. S. Mead
• Morceau de Concours	J. M. Defaye
• Divertimento Haydn	arr. D. Little
• Liebesleid	F. Kreisler

Curso 2º GP

8.1 Obxectivos

No segundo curso do grao profesional, terase en conta o desenvolvemento das seguintes capacidades:

- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas no trombón.
- Controlar o equilibrio entre o esforzo realizado para tocar e o resultado obtido, conseguindo a máxima relaxación posible.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva de maneira que permita perfeccionar gradualmente a calidade sonora e de afinación.
- Adquirir autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación (digitación, respiracións, articulación, fraseo, etc...)
- Sentar as bases dunha interpretación musical coherente baseada nos coñecementos teóricos.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos.
- Coñecer a literatura básica de repertorio de orquesta.
- Aprender a tocar en grupo, ben sexa en música de cámara, orquesta ó banda e ter conciencia do grupo sonoro e a función a realizar en cada momento.
- Adquirir un criterio persoal de interpretación.
- Familiarizarse coa música contemporánea practicándoa.

8.2 Contidos

- Estudo do rexistro grave e agudo, así como as escalas e arpegios na máxima extensión do instrumento.
- Práctica e estudo da estabilidade do son.
- Estudo da articulación simple e as súas variantes.
- Estudo dos ornamentos.
- Estudo do legato como forma de articulación.
- Desenvolvemento da capacidade e o control pulmonar, mediante exercicios de respiración.
- Exercicios de relaxación muscular.
- Estudo da literatura solista do instrumento adecuado ao nivel. Inicio ao grafismo e a interpretación da música contemporánea.
- Estudo do fraseo e os diferentes recursos de efectos e expresión.

- Estudo da igualdade tímbrica e sonora nos diferentes registros.
- Estudo do dobre e o triplo picado.
- Estudo dos instrumentos afines.
- Práctica da lectura a primeira vista.

Estudo do repertorio de orquesta e banda e os seus diferentes estilos interpretativos

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar un control de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.
- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalúa a asimilación dos aspectos técnicos, o disfrute na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.

- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademais de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público.

8.3.2 Mínimos esixibles

Para superar o curso académico, e necesario mostrar o suficiente control dos contidos, e completar o programa de leccións e repertorio de obras, proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de audicións públicas ao longo do curso.

8.3.4 Criterios de cualificación

-Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).

-Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).

-Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

-Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):

-Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%

-Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%

-Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%

-Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%

-Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encarga-do de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das mate-rias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporarase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordi-narias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Ante un alumno/a que supere o número máximo de faltas permitidas polo centro pa-rra cada trimestre ou curso, e perda con isto o dereito á avaliación continua, o departamento de vento madeira elabora unha serie de directrices a seguir para a súa avaliación:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.

-Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira eleixidos polo xefe/a de departamento.

-O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuencia-da para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.

-O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

- -Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- -Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

- -Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- -Dúas obras (unha a elección do alumno/a).
- -O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.
- Criterio de cualificación- Porcentaxe:
- Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

-Escala cromática (en relación aos contidos do curso).

-Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

-Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).

-Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba

- Aprendizaxe de escalas ata cinco alteracións.
- Estudos Melódicos volumen 1 (estudos 11 a 21) Marco Bordogni.
- 70 Estudos Volume I. Estudos 11 a 20 V. Blazhevich.
- Método para Tuba. (Páx.33 a 43, 84 a 90 e 136 a 150) J.'Arban

Tuba Tenor

- Método de J.B. Arban J. Arban

- Estudios Picado e Ligado Pax.53-57
- Estudios Escalas Pax.63-90
- Estudios Grupetos Pax. 104-105
- Estudios Doble Apollatura Pax.110-111
- Estudios de Intervalos Pax.127
- Estudios de Triple Picado Pax.162-167
- 31 estudos brillantes (Exer. 12-19) M. Bleger
- Tecnical studies(Pag. 5-22) Clarke
- Melodius Etudes For Trombone (Est. 5-18) J. Rochut

Repertorio

Tuba:

- Suite Concertante K. Schoonenbeek
- Prelude and Allegro Telemann arr. L. W. Chidester
- Suite for tuba Don Haddad
- Sonata nº7 Haydn arr. R. Bowles
- Yorkshire Ballad J. Barnes
- Air of Suite nº3 in D Bach arr. J. W. Singerling

Bombardino

- Rhapsody for euphonium J. Curnow
- Suite for baritone Don Haddad
- Polka Caprice J. Cimera
- Yorkshire Ballad J. Barnes
- Danza espagnola D. Uber

Curso 3º GP

8.1 Obxectivos

- Ampliar o dominio da técnica, de forma que permita o control das posibilidades sonoras e expresivas en todo o rexistro do trombón.
- Manter un control permanente da afinación, adquirindo progresivamente a autonomía necesaria para a súa corrección e perfeccionamento.
- Adquirir un maior dominio das diversas articulacións e da flexibilidade en todo o rexistro do trombón.

- Perfeccionar o traballo sobre todas as tonalidades e modos, engadindo progresivamente maior grao de dificultade (velocidade, articulación, etc.)
- Aprender a utilizar a técnica e os coñecementos adquiridos para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: articulación, fraseo, dinámica e agógica.
- Desenvolver adecuadamente o dominio da memoria e a lectura a primeira vista, e aplicar progresivamente con maior autonomía os coñecementos necesarios para a improvisación.
- Interpretar un repertorio de obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade adecuada a este nivel.
- Practicar a música de conxunto en formacións de diversa configuración, desempeñando papeis diferentes en obras dunha dificultade acorde co nivel.
- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da historia da música instrumental, e a súa aplicación práctica na interpretación do repertorio

8.2 Contidos

- Control da respiración, a columna de aire e a relaxación.
- Ampliación progresiva dos rexistros agudo e grave, con especial atención á afinación nos dous rexistros. Estudo do transpositor e as notas pedais.
- Perfeccionamento do son. Controlar a igualdade sonora e tímbrica nos diferentes rexistros.
- Profundar no traballo das articulacións: estudo dos diferentes sig-nos e as súas variantes. Estudo do dobre e triplo picado.
- Estudo da flexibilidade, e das escalas maiores, menores e arpejos en todas as tonalidades, engadindo gradualmente maiores dificultades en canto a velocidade, dinámicas, articulacións, etc..
- Iniciación ó estudo dos ornamentos (apoiaturas, mordentes e pre-paración para o trilo).
- Estudo de literatura solista do trombón adecuada a este nivel.
- Traballo progresivo dos elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos e prestando especial atención ao seu estudo nos tempos lentos.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria e da lectura á vista.
- Manter hábitos de estudio correctos e adecuados a este nivel.
- Audicións de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as súas características máis destacadas

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar un control de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.
- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o disfrute na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público

8.3.2 Mínimos esixibles

Para superar o curso académico, e necesario mostrar o suficiente control dos contidos, e completar o programa de leccións e repertorio de obras, proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.
- Exposición do traballo realizado mediante a realización de audicións públicas ao longo do curso.

8.3.4 Criterios de cualificación

-Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).

-Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).

-Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

-Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):

-Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%

-Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%

-Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%

-Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%

-Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

8.3.5 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.

- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Ante un alumno/a que supere o número máximo de faltas permitidas polo centro para cada trimestre ou curso, e perda con isto o dereito á avaliación continua, o departamento de vento madeira elabora unha serie de directrices a seguir para a súa avaliación:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.

-Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.

-O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.

-O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Contido da proba:

-Escala cromática (en relación aos contidos do curso)

-Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).

-Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).

-Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

-O resultado do proceso de cualificación da proba expresárase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba

- Aprendizaxe de escalas ata seis alteracións.
- Estudos Melódicos volumen 1 (estudos 22 a 31) Marco Bordogni.
- 70 Estudos Volume I. Estudos 21 a 30 V. Blazhevich.
- Método para Tuba. (Páx.93 a 100, 126 a 134 e 163 a 168) J.'Arban

Tuba Tenor

- Flexibilidade Exercicos E. Mead
- Método de J.B. Arban J. Arban
- 31 estudos brillantes M. Bleger
- Melodius Etudes For Trombone J. Rochut
- Tecnical studies Clarke

TEMPORALIZACIÓN

Primeira Avaliación

- Flexibilidade Exercicios E. Mead
- J. Arban Escalas Pax. 69-70
- Est. 23 a 27
- Cromáticas Pax. 92-93
- Est. 10 ata 15
- Triple Picado Pax 175-176
- Est. 1 á 8
- M. Bleger Est.13-16
- J. Rochut Est 25-28
- Clarke Est. 1 a 4.

Segunda Avaliación

- Flexibilidade Exercicios E. Mead
- J. Arban Escalas Pax. 70-71
- Est. 29 a 33
- Esc. Cromáticas Pax. 94
- Est. 16 ata 20
- Triple Picado Pax 177-178
- Est. 9 a 13
- M. Bleger Est.17-20
- J. Rochut Est 29-32
- Clarke Est. 5 a 7.

Terceira Avaliación

- Flexibilidade Exercicios E. Mead
- J. Arban Escalas Pax. 72-73
- Est. 35 a 40
- Esc. Cromáticas Pax. 95
- Est. 21 ata 23
- Triple Picado Pax 179-180
- Est. 14 a 20

- M. Bleger Est. 21-24
- J. Rochut Est. 33-36.

Repertorio

Tuba:

- Serenade from Student Prince S. Romberg
- Sonatina J. Boda
- Suite for tuba V. Nelhybel
- Suite for tuba and piano C. M. Butts
- Sonata nº 5 in CMarcello arr. D. Little/B. Nelson
- Tuba suite Gordon Jacobs

Bombardino:

- Serenade from Student Prince S. Romberg
- Sonata para fagot en F m Telemann
- Aubade P. Sparke
- Panache R. Dewhurst
- Sonata nº 5 in C B. Marcello
- Legend of the Sleeping Bear D. Uber

Curso 4º GP

8.1 Obxectivos

- Ampliar o dominio da técnica, de forma que permita o control das posibilidades sonoras e expresivas en todo o rexistro do trombón.
- Manter un control permanente da afinación, adquirindo progresivamente a autonomía necesaria para a súa corrección e perfeccionamento.
- Adquirir un maior dominio das diversas articulacións e da flexibilidade en todo o rexistro do trombón.
- Perfeccionar o traballo sobre todas as tonalidades e modos, engadindo progresivamente maior grao de dificultade (velocidade, articulación, etc.)
- Aprender a utilizar a técnica e os coñecementos adquiridos para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: articulación, fraseo, dinámica e agógica.
- Desenvolver adecuadamente o dominio da memoria e a lectura a primeira vista, e aplicar progresivamente con maior autonomía os coñecementos necesarios para a improvisación.
- Interpretar un repertorio de obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade adecuada a este nivel.
- Practicar a música de conxunto en formacións de diversa configuración, desempeñando papeis diferentes en obras dunha dificultade acorde co nivel.

- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da historia da música instrumental, e a súa aplicación práctica na interpretación do repertorio

8.2 Contidos

- Control da respiración, a columna de aire e a relaxación.
- Ampliación progresiva dos rexistros agudo e grave, con especial atención á afinación nos dous rexistros. Estudo do transpositor e as notas pedais.
- Perfeccionamento do son. Controlar a igualdade sonora e tímbrica nos diferentes rexistros.
- Profundar no traballo das articulacións: estudo dos diferentes signos e as súas variantes. Estudo do dobre e triplo picado.
- Estudo da flexibilidade, e das escalas maiores, menores e arpejos en todas as tonalidades, engadindo gradualmente maiores dificultades en canto a velocidade, dinámicas, articulacións, etc..
- Iniciación ó estudo dos ornamentos (apoiaturas, mordentes e preparación para o trilo).
- Estudo de literatura solista do trombón adecuada a este nivel.
- Traballo progresivo dos elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos e prestando especial atención ao seu estudo nos tempos lentos.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria e da lectura á vista.
- Manter hábitos de estudio correctos e adecuados a este nivel.
- Audicións de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as súas características máis destacadas

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar un control de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.
- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o disfrute na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público

8.3.2 Mínimos esixibles

Para superar o curso académico, é necesario mostrar o suficiente control dos contidos, e completar o programa de leccións e repertorio de obras, proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.

8.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Realización de reunións coas nais/pais ou titores do alumnado.
- Observación individual da aprendizaxe mostrada nas sesións semanais de clase, atendendo a aspectos como a comprensión, adquisición de conceptos, participación activa, corrección e autocorrección.
- Observación do seu rendemento, interacción e comportamento en grupo, nas diferentes actividades deseñadas ao efecto.
- Observación do grao de consecución dos obxectivos do curso a través de probas obxectivas deseñadas dende a especialidade ao longo do curso.

- Exposición do traballo realizado mediante a realización de audicións públicas ao longo do curso.

8.3.4 Criterios de cualificación

-Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).

-Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).

-Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

-Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):

-Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%

-Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%

-Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%

-Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%

-Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

8.3.5 Criterios para a concesión da ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de todas as materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as calificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Ante un alumno/a que supere o número máximo de faltas permitidas polo centro pa-ra cada trimestre ou curso, e perda con isto o dereito á avaliación continua, o departamento de vento madeira elabora unha serie de directrices a seguir para a súa avaliación:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira eleixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuenciada para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Medidas de recuperación ordinarias

Contido da proba:

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso)
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).
- O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba

- Aprendizaxe de escalas ata sete alteracións.
- Estudos Melódicos volumen 1 (estudios 32 a 41) Marco Bordogni.
- 70 Estudos Volume I. Estudos 31 a 42 V. Blazhevich.
- Método para Tuba. (Páx.169 a 176 e 185 a 202) J.'Arban

Tuba Tenor

- Método de J.B. Arban J. Arban
- Estudos Escalas Pax.63-90
- Estudos de Semicorcheas Pax. 143-148
- Arpegios Pax.153-154
- Estudos de Intervalos Pax.129-131
- Estudos de Triple Picado Pax.167-176
- Estudos Doble Picado Pax. 185-189
- Estudos Caracteristicos (4-5)
- Fantasias Nº 2 Y 3
- 21 Estudos Melodicos Pichaureau Pax.1-5
- 12 Estudos Melodicos H. Busser Est. 4-10

- Tecnical studies Clarke

Pax. 35-42

Temporalización

Primeira Avaliación

- Flexibilidade
- J. Arban

Exercicios E. Mead

Escalas Pax. 64-70

Est. 1 a 30

Arpegios Pax. 153

Intervalos Pax. 129

Triple Picado Pax 167-169

Doble Picado Pax. 185-186

Estudios Caract.1-2

Fantasia nº 1

Est. 37-38

- J. Rochut

Pax. 35-36

- Tecnical studies Clarke

Segunda Avaliación

- Flexibilidade
- J. Arban

Exercicios E. Mead

Escalas Pax. 71-77

Est. 31 a 58

Arpegios Pax. 154

Intervalos Pax. 130

Triple Picado Pax 170-174

Doble Picado Pax. 187-188

Est. Caract. 3

Fantasia nº 2

Est. 39-40

- J. Rochut

Pax. 37-38

- Tecnical studies Clarke

Terceira Avaliación

- Flexibilidade
- J. Arban

Exercicios E. Mead

Escalas Pax. 78-83

Est. 59 a 84

Intervalos Pax. 131

Triple Picado Pax 175-176

Doble Picado Pax. 189

Estudios Caract.4

Est. 41-42

Pax. 39

- J. Rochut
Tecnical studies Clarke

Repertorio:

Tuba:

- Concertino
- Andante
- 8 Episodes
- Vocalise
- Sonatina
- Sonata in A m Vivaldi

A. Frackenpohl
A. Tcherepnin
W. Presser
S. Rachmaninoff
H. Stevens
arr. Drobnak

Bombardino

- Partita Veneciana P. Wilby
- Morceau Symphonique
- Sonata nº 5
- Vocalise
- Sonatina
- Sonata Bb M

(Advances Concert Studies ed. S. Mead)
A. Guilmant
J. E. Galliard
S. Rachmaninoff
H. Stevens
Mozart

Curso 5º GP

8.1 Obxectivos

- Ampliar o dominio da técnica, de forma que permita o control das posibilidades sonoras e expresivas en todo o rexistro do trombón.
- Manter un control permanente da afinación, adquirindo progresivamente a autonomía necesaria para a súa corrección e perfeccionamento.
- Adquirir un maior dominio das diversas articulacións e da flexibilidade en todo o rexistro do trombón.

- Perfeccionar o traballo sobre todas as tonalidades e modos, engadindo progresivamente maior grao de dificultade (velocidade, articulación, etc.)
- Aprender a utilizar a técnica e os coñecementos adquiridos para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: articulación, fraseo, dinámica e agógica.
- Desenvolver adecuadamente o dominio da memoria e a lectura a primeira vista, e aplicar progresivamente con maior autonomía os coñecementos necesarios para a improvisación.
- Interpretar un repertorio de obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade adecuada a este nivel.
- Practicar a música de conxunto en formacións de diversa configuración, desempeñando papeis diferentes en obras dunha dificultade acorde co nivel.
- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da historia da música instrumental, e a súa aplicación práctica na interpretación do repertorio

8.2 Contidos

- Control da respiración, a columna de aire e a relaxación.
- Ampliación progresiva dos rexistros agudo e grave, con especial atención á afinación nos dous rexistros. Estudo do transpositor e as notas pedais.
- Perfeccionamento do son. Controlar a igualdade sonora e tímbrica nos diferentes rexistros.
- Profundar no traballo das articulacións: estudo dos diferentes sig-nos e as súas variantes. Estudo do dobre e triplo picado.
- Estudo da flexibilidade, e das escalas maiores, menores e arpejos en todas as tonalidades, engadindo gradualmente maiores dificultades en canto a velocidade, dinámicas, articulacións, etc..
- Iniciación ó estudo dos ornamentos (apoiaturas, mordentes e pre-paración para o trilo).
- Estudo de literatura solista do trombón adecuada a este nivel.
- Traballo progresivo dos elementos que interveñen no fraseo musical: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos e prestando especial atención ao seu estudo nos tempos lentos.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria e da lectura á vista.
- Manter hábitos de estudio correctos e adecuados a este nivel.
- Audicións de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as súas características máis destacadas

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar un control de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.
- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o disfrute na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público

8.3.2 Mínimos esixibles

Para superar o curso académico, e necesario mostrar o suficiente control dos contidos, e completar o programa de leccións e repertorio de obras, proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.

8.3.3 Criterios de cualificación

-Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).

-Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).

-Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

-Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):

-Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%

-Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%

-Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%

-Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%

-Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (necesario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

8.3.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de todas as materias do curso actual. O profesorado titor será o encargado de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das materias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as calificacións obtidas nestas probas extraordinarias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Ante un alumno/a que supere o número máximo de faltas permitidas polo centro pa-ra cada trimestre ou curso, e perda con isto o dereito á avaliación continua, o departamento de vento madeira elabora unha serie de directrices a seguir para a súa avaliación:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.
- Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.
- O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuencia-da para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.
- O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Medidas de recuperación ordinarias

Contido da proba:

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso)
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).
- O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

Criterio de cualificación- Porcentaxe:

Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos

Tuba

- Estudos Melódicos volumen 1 (estudos 42 a 51) Marco Bordogni.
- 1ª Suite para Violonchelo J.S. Bach.
- Estudos característicos (1 a 5) Kopprach.

Tuba tenor

- Método de J.B. Arban J. Arban
- Melodius Etudes For Trombone J. Rochut
- 18 Etudes D. Vasilyev
- 12 Estudos melódicos de
- Repertorio de orquesta e banda.

TEMPORALIZACIÓN

Primeira Avaliación

- Flexibilidade Exercicios E. Mead
- J. Arban Escalas Pax. 84
Est. 85 a 99
Arpexios Pax. 161

Intervalos Pax. 139

Triple Picado Pax 187

Doble Picado Pax. 201

Est. 49-52

Est. 2 e 8

- J. Rochut
- 18 Etudes

Segunda Avaliación

- Flexibilidade
- J. Arban

Exercicos E. Mead

Escalas Pax. 87

Est. 101 a 109

Arpexios Pax. 162

Intervalos Pax. 140

Triple Picado Pax 188

Doble Picado Pax. 202

Est. 53-56

Est. 3 e 13

- J. Rochut
- 18 Etudes

Terceira Avaliación

- Flexibilidade
- J. Arban

Exercicos E. Mead

Arpexios Pax. 163

Intervalos Pax. 140

Triple Picado Pax 189

Doble Picado Pax. 203

Est. 57-60

Est. 5 e 7

- J. Rochut
- 18 Etudes

Repertorio

Tuba:

- Serenade nº 12 V. Persichetti
- Sonata nº 1 e 2 L. Cherubini
- Rumanian Dance nº 2 D. Ionel
- Concerto in one Movement nº 1 A. Levedev
- Fantasia nº 3 para frauta Telemann

- Sonata for tuba and piano A. Wilder
- Concerto for tuba W. Swiergiel

Bombardino

- Fantasy P. Sparke
- Concerto for fagot in Bb M Mozart
- Rumanian Dance nº 2 D. Ionel
- Aria E. Bozza
- Endearing young Charms S. H. Boddington
- Varied Mood R. Woodfield
- Soliloquy IX C. Wiggins

Curso 6º GP

8.1 Obxectivos

- Ampliar o dominio da técnica, de forma que permita o control das posibilidades sonoras e expresivas en todo o rexistro do trombón.
- Manter un control permanente da afinación, adquirindo progresivamente a autonomía necesaria para a súa corrección e perfeccionamento.
- Adquirir un maior dominio das diversas articulacións e da flexibilidade en todo o rexistro do trombón.
- Perfeccionar o traballo sobre todas as tonalidades e modos, engadindo progresivamente maior grao de dificultade (velocidade, articulación, etc.)
- Aprender a utilizar a técnica e os coñecementos adquiridos para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: articulación, fraseo, dinámica e agógica.
- Desenvolver adecuadamente o dominio da memoria e a lectura a primeira vista, e aplicar progresivamente con maior autonomía os coñecementos necesarios para a improvisación.
- Interpretar un repertorio de obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade adecuada a este nivel.
- Practicar a música de conxunto en formacións de diversa configuración, desempeñando papeis diferentes en obras dunha dificultade acorde co nivel.
- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da historia da música instrumental, e a súa aplicación práctica na interpretación do repertorio

8.2 Contidos

- Control da respiración, a columna de aire e a relaxación.
- Ampliación progresiva dos rexistros agudo e grave, con especial atención á afinación nos dous rexistros. Estudo do transpositor e as notas pedais.
- Perfeccionamento do son. Controlar a igualdade sonora e tímbrica nos diferentes rexistros.
- Profundar no traballo das articulacións: estudo dos diferentes sig-nos e as súas variantes. Estudo do dobre e triplo picado.
- Estudo da flexibilidade, e das escalas maiores, menores e arpexos en todas as tonalidades, engadindo gradualmente maiores dificultades en canto a velocidade, dinámicas, articulacións, etc..
- Iniciación ó estudo dos ornamentos (apoiaturas, mordentes e pre-paración para o trilo).
- Estudo de literatura solista do trombón adecuada a este nivel.
- Traballo progresivo dos elementos que interveñen no fraseo musi-cal: liña, cor e expresión, adecuándoos aos diferentes estilos e prestando especial atención ao seu estudo nos tempos lentos.
- Adestramento permanente e progresivo da memoria e da lectura á vista.
- Manter hábitos de estudio correctos e adecuados a este nivel.
- Audicións de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as súas características máis destacadas

8.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexerese por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de cualificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sen limitarse unicamente á cualificación trimestral ou final.

8.3.1 Criterios de avaliación

- Mostrar un control de todos os aspectos técnicos traballados, especialmente á hora de executar as escalas.

- Interpretar de memoria polo menos unha obra do curso, mostrando un control permanente da base sonora nas súas variadas facetas técnicas e, sobre todo, na demostración das habilidades técnicas enfocadas cara a unha interpretación musical correcta.
- Demostrar a capacidade do alumno/a para proxectar e ter conciencia constante do resultado sonoro da súa interpretación.
- Mostrar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresivo individual (dedicación, esforzo, interese...).
- Mostrar unha posición corporal adecuada e un control sobre a respiración que lle permita tocar con naturalidade.
- Mostrar interese por realizar unha acertada interpretación da música que toca. Mediante este criterio se avalía a asimilación dos aspectos técnicos, o disfrute na práctica instrumental, a comprensión das obras que interpreta e a realización dun pequeno análise formal das mesmas.
- Interpretar en público obras representativas do seu nivel para comprobar a capacidade de autocontrol e dominio das obras estudadas, ademáis de lograr un equilibrio persoal que lle permita enfrentarse con naturalidad ante o público

8.3.2 Mínimos esixibles

Para superar o curso académico, e necesario mostrar o suficiente control dos contidos, e completar o programa de leccións e repertorio de obras, proposta ao menos ata a segunda avaliación inclusive.

8.3.3 Criterios de cualificación

-Mostrar unha capacidade de aprendizaxe progresiva individual a través do traballo diario (45% da cualificación).

-Executar exercicios técnicos, estudos e/ou escalas nunha proba técnica (25% da cualificación).

-Interpretar unha obra nunha audición pública (25% da cualificación).

-Realizar lectura a primeira vista no aula e/ou nunha proba específica (5% da cualificación):

-Porcentaxe A.- Traballo diario no aula (actitude, traballo e asistencia). Diario de aula 45%

-Porcentaxe B.- Proba técnica: Escalas e/ou estudos Diario de aula Ficha da proba 25%

-Porcentaxe C.- Audición pública Diario de aula 25%

-Porcentaxe D.- Lectura a primeira vista Diario de aula 5%

-Cando os apartados B ou C non se leven a cabo por causa xustificada (nece sario aportar xustificante por escrito), a cualificación final cambiará de proporcións, e o seu 45% traballo diario na aula verá aumentada a súa porcentaxe no resultado de sumar a cantidade do apartado no que o alumno/a non asistiu.

8.3.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Demostrar que ten adquiridos os obxectivos específicos ou capacidades de tódalas materias do curso actual. O profesorado titor será o encarga-do de propoñer a ampliación de matrícula.
- Obter unha cualificación positiva de todas as materias do curso actual.
- A proba será calificada polo titor/a do alumno/a e, en caso de ser positiva, remitirase á xefatura de estudos un informe coa cualificación numérica xeral do curso xunto cos informes dos profesores/as do resto das mate-rias do curso en cuestión (os cales poderán facer tamén ao alumno/a as probas que consideren necesarias), dentro dos prazos marcados polo Centro para dito proceso.
- Todos estes informes, enviaranse ao Consello Escolar o cal determinará se a ampliación é positiva.
- No caso de facerse efectiva a ampliación, o alumno/a incorporárase ao novo curso despois do primeiro trimestre, e as cualificacións obtidas nestas probas extraordi-narias serán as que figuren na cualificación final do curso en Xuño.

8.4 Medidas de recuperación

Ante un alumno/a que supere o número máximo de faltas permitidas polo centro pa-ra cada trimestre ou curso, e perda con isto o dereito á avaliación continua, o departamento de vento madeira elabora unha serie de directrices a seguir para a súa avaliación:

- O alumno/a deberá realizar unha proba, que terá lugar entre dez días e unha semana antes da sesión de avaliación correspondente.

-Esta proba será realizada polo titor/a do alumno/a e, no caso que o considere oportuno, ante unha comisión avaliadora formada por membros do departamento de vento madeira elixidos polo xefe/a de departamento.

-O alumno/a deberá acudir á proba có total da programación secuencia-da para o trimestre en cuestión ou para a totalidade do curso se é o caso, ou ben co material que lle indicou o seu titor/a.

-O titor/a ou a comisión avaliadora decidirá no momento da proba que obras, estudos e/ou exercicios interpretará o alumno/a.

8.4.1 Medidas de recuperación ordinarias

Contido da proba:

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso)
 - Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
 - Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
 - Dúas obras (unha a elección do alumno/a).
 - O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.
- Criterio de cualificación- Porcentaxe:
Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Os obxectivos, contidos e criterios de avaliación para a convocatoria de setembro serán os mesmos que aparecen desenvolvidos na programación deste curso.

- Escala cromática (en relación aos contidos do curso).
- Escala de tonalidade (en relación aos contidos do curso).
- Dous estudos (de entre os programados no curso e a elección do titor ou tribunal).
- Dúas obras (unha a elección do alumno/a).

O resultado do proceso de cualificación da proba expresarase con cualificacións numéricas, en escala do 1 o 10, considerándose positiva a cualificación igual ou superior a 5.

- Criterio de cualificación- Porcentaxe:
Obras 50%. Estudos 30%. Escalas20%.

8.5 Recursos didácticos**Tuba**

• Estudios Melódicos volumen 1 (estudios 30 a 43)	Marco Bordogni.
• Doce estudos especiais, (1 a 6)	O-Maenz.
• Estudos característicos (21 a 42)	V.Blazhevich.
• 1º e 2º movemento concerto para tuba baixa	V.Williams.

Tuba Tenor

• Método de J.B. Arban	J. Arban

- Arpeggios Pax.162-167
- Estudios de Intervalos Pax.133-134
- Estudios de Triple Picado Pax.176-184
- Estudios Doble Picado Pax. 185-189
- Estudios Caracteristicos (9-10)
- Fantasias y Variaciones
- 21 Estudios Melodicos Pax 13-21 Pichaureau
- Tecnical estudios(Completo) Clarke

TEMPORALIZACIÓN

Primeira Avaliación

- Flexibilidade Exercicos E. Mead
- J. Arban Arpexios Pax. 164-165
Intervalos Pax. 142
Triple Picado Pax 190
Doble Picado Pax. 204
E. Característicos (9-10)
- J. Rochut Est 61-64
- 18 Etudes 9 e 11

Segunda Avaliación

- Flexibilidade Exercicos E. Mead
- J. Arban Arpexios Pax. 166-167
Intervalos Pax. 143
Triple Picado Pax 191
Doble Picado Pax. 205
E. Característicos (10-11)
- J. Rochut Est 65-68
- 18 Etudes 4 e 10

Terceira Avaliación

- Flexibilidade
 - J. Arban
- Exercicos E. Mead
 Arpexios Pax. 168-169
 Intervalos Pax. 144
 Triple Picado Pax 192
 Doble Picado Pax. 206
- E. Característicos (12)
- J. Rochut
 - 18 Etudes
- Est 69-72
 12 e 14

Repertorio

Tuba:

- Concertino
 - Silhouette
 - Sonata en F
 - Concerto in D m
 - Suite nº 1 (Effie suite)
 - Suite de cello (a elixir)
- J. Koetsier
 J. Harmon
 B. Marcello
 T. Albinoni
 A. Wilder
 J. S. Bach

Bombardino

- Romance
 - Sonata for euphonium
 - Sonata en F
 - Fantasia
 - Party Piece
 - Suite de cello (a elixir)
- Weber
 D. Uber
 B. Marcello
 G. Jacobs
 P. Sparke
 J. S. Bach